

partii naleraq

2. oktober 2019

EM2019/146

Forslag til: Inatsisartutlov nr. xx af xx. xxx 2019 om Ældretalsmand
(Naalakkersuisoq for Sundhed, Sociale Anliggender og Justitsområdet)

Vi vil fra Partii Naleraq hermed komme med vores udtalelse til fremlagte forslag til Inatsisartutlov om Ældretalsmand.

Vi er yderst tilfredse med at der fremlægges etablering af en Ældretalsmand, som vi støtter fuldt ud, og vi vil tilkendegive, hvis talsmandens arbejde skal forbedre forholdene for de ældre, er det nødvendigt med at talsmandens arbejdsforhold sikres, hvor der derudover skal være administration og personale til at støtte op om talsmandens arbejde.

Når vi betragter forholdene for de ældre langs kysten, kan vi konkludere at levevilkårene er meget forskelligartede, og deres forhold er betinget af kommunens økonomiske forhold.

Der er i de senere år blevet flere og flere sunde mennesker og det er noget vi bør være stolte af, og det forpligter os at sætte bedre rammer for at sikre bedre vilkår de ældre i fremtiden, og det skal således også sikres at deres daglige vilkår sikres bedst muligt.

Vi kan også se at der er flere ældre der ikke kan arbejde og hvis denne gruppe skal have bedre betingelser, skal deres daglige vilkår sikres forsvarligt.

Vi skal understrege at ældretalsmandens arbejde skal være struktureret således, at der ikke skal kunne være indblanding fra de offentliges side. Vi mener også at ældretalsmanden skal have den nødvendige frihed til at kunne arbejde uden at der er nogen der kan presse dem til noget. Det vil sige at vi er har betænkeligheder imod hvis talsmandens arbejde indgår i administrationen under departementet af sociale anliggender.

Formålet med en etablering af en talsmand er at behandle sager, der egentlig er behandlet i det sociale område, og vi mener at det uacceptabelt hvis talsmandens arbejde skal kunne presses fra andre instanser, når nu hovedparten af de sager, der behandles, administreres af departementet af sociale anliggender.

Det er vores vurdering af hvis arbejdet skal forløbe uden problemer, er bevillingerne ikke tilstrækkelige til formålet.

Det er ikke til at komme udenom at de mange ældre langs kysten også skal besøges, og især når ældreforeningerne efterhånden bliver flere, skal de alle besøges, hvis ældretalsmandens arbejde skal være forsvarlig underbygget.

Forholdene for de ældre langs kysten er meget forskellige. Vi har gentagne gange fået indberetninger om at der er ældre, hvis ægtefælle er blevet syg og skal til behandling i Danmark, hvor den ældre har søgt om at få betalt en rejsen som ledsager, har fået at vide at de ikke kan få bevilget rejsen med begrundelsen om at de er pensionister. Hvor der i andre kommuner er langt bedre muligheder. Sådanne forskelligartede forhold skal ensartes, da det ikke er acceptabelt at ældre skal serviceres ved samtidig at presse dem fysisk såvel som psykisk.

For eksempel er der aktuelt en lang venteliste for ældre, der er skrevet op til flytning til alderdomshjemmene. Der bliver efterhånden flere ældre og derfor er det nødvendigt med at der sættes fokus på deres pleje og støtte i det sociale område.

Det er givet at vi i fremtiden vil få brug for flere alderdomshjem, da der er længere tids ventetid, før ældre kan komme ind i alderdomshjemmene, og derfor det nødvendigt med allerede at begynde en mere bæredygtig planlægning.

Det er således også nødvendigt med at påbegynde planlægningen af beskyttede ældreboliger for ældre der selvstændigt kan leve i deres eget bolig og sørge for sig selv, og det er nødvendigt med byggeri af tilsvarende boliger.

Den daværende Sisimiut kommune havde en yderst tilfredsstillende ordning, hvor ældre der kan sørge for sig selv havde mulighed for at bo i eget bolig, som der var stor tilfredshed med.

Når det gælder ældre som er blevet syge, bliver direkte flyttet til alderdomshjemmene til observation, og det giver anledning til at overveje om det ikke er bedre hvis pleje og observation af de syge varetages af sundhedsvæsenet, som er bedre for den ældre.

Støtte og servicering af ældre, der bor alene i deres hjem, skal være bedre. Tilsynsførende har udtalt at støttepersonerne til ældre, til tider er svære at få fat i, og det giver os anledning til at overveje om forholdene for dem, der arbejder med de ældre, skal gøres bedre.

Vi bør sikre at lønnen for personale, der arbejder i alderdomshjemmene og de ældres boliger er bedst muligt, da de lave lønninger medfører at det er svært at finde personale, og hvis personalet ikke skal være så skiftende. Vi i Partii Naleraq mener at lønnen for personale, der arbejder i alderdomshjemmene og de ældres boliger skal tilrettes og de skal have bedre arbejdsforhold så der er et stabilt personale.

Ældre talsmanden har mange ting som skal varetages, og vi glæder os til at se at pleje og servicering af ældre oplever forbedringer gennem dette tiltag.

Med denne udtalelse medgiver vi vores fulde støtte til etablering af en ældretalsmand og henviser forslaget til videredrøftelse i udvalget.

Hans Enoksen

